

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ КОНЦЕПТОСФЕР БІЗНЕС І ПОЛІТИКА В ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ: КОГНІТИВНИЙ ТА ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТИ

У статті увага приділена виявленню особливостей взаємодії концептосфер БІЗНЕС і ПОЛІТИКА через дослідження функціонування в мові сучасної української публіцистики одиниць, які репрезентують ці концептосфери. Встановлено три типи семантичних відношень між ними: тотожності, сукупності та зв'язку, – що можуть виявлятися в статичному та динамічному аспектах.

Ключові слова: концептосфера, оцінка, суб'єкт оцінки, типи часткових оцінок, конотація, мова публіцистики.

Постановка наукової проблеми та її значення. Актуальність розвідки зумовлена тим, що концептосфери БІЗНЕС і ПОЛІТИКА займають важливе місце в сучасній українській мовній картині світу (через безпосередній зв'язок із діяльністю людини). Концептосфери (і концепти як їх структурні складники) в ментальному просторі існують не ізольовано – вони взаємодіють, взаємовпливають, між ними виникають певні зв'язки, відношення [10, с. 400]. З часу, як Україна здобула незалежність, у житті країни відбулися значні економічні, соціальні, політичні та культурні зміни, що відобразилося і на змісті названих ментальних структур, і на взаємозв'язках між ними. Досі ця проблема не була предметом окремого аналізу, тому саме виявлення особливостей взаємозв'язку концептосфер БІЗНЕС і ПОЛІТИКА стало **метою** нашої роботи.

Усі зрушення в житті суспільства, а також у концептуалізації певних явищ дійсності у свідомості мовців яскраво відображаються в мові публіцистики, тому джерелом фактичного матеріалу цього дослідження стали публіцистичні тексти інтернет-видань «Газета по-українськи», «Дзеркало тижня», «Телекритика», ТСН, «Український тиждень» та інших.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Уживаючи термін «концептосфера» на позначення когнітивних структур БІЗНЕС і ПОЛІТИКА, спираємося на погляди О. Селіванової [7, с. 261], Т. Космеди [6], Р. Трифонова [8], І. Кожушко [5]. У своїх працях вони розглядають концептосферу не як синонім до поняття «концептуальна картина світу», а як сукупність концептів, що репрезентують певну предметну галузь.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування результатів дослідження. Дослідження текстів сучасної газетної та журнальної публіцистики дало можливість виділити три типи семантичних відношень між зазначеними концептосферами. Перший тип – **відношення з семантикою тотожності** – виявляється в статичному та динамічному

аспектах, які можна подати у вигляді моделей «х є у» та «х перетворюється на у» відповідно. Зазначимо, що концептосфера ПОЛІТИКА дуже широка за своїм складом, вона включає в себе велику кількість концептів, серед яких ВЛАДА, ПАРТІЯ, ВИБОРИ, ЄВРОПА тощо. Тож взаємодія може відбуватися як між концептосферами взагалі, так і між їх складниками. Проілюструємо це на прикладах: *«У Великому князівстві Литовському були князі дрібніші: Сапегу, Радзівіли, Острозькі тощо. У сучасній Україні теж є великі бізнесмени, не донецькі: Коломойський, Жеваго та ін. Вони в той чи інший спосіб змушені вибудовувати стосунки з Великим князем та його оточенням, бо якщо ні, то можливий конфлікт із «радою панів» – командою князів-монополістів. Усі разом вони контролюють шляхту, яка виконує повинності та виступає під князівською короговою в разі війни. Підприємці та чиновники різних щаблів(влада в Україні – теж вигідний бізнес) зазвичай користуються протекцією когось із князів. Стосунки васалів із сюзеренами скріплюються дарами у твердій валюті або акціями фільварків. Без цього працювати в країні дедалі складніше»* [<http://tyzhden.ua>, 27.01.2011]. Способом ототожнення бізнесу і влади в цьому фрагменті є вторинна предикативна номінація. Уявлення про тотожність цих концептів створене в контексті через накладення лексико-семантичних полів (ЛСП). До ЛСП «бізнес» належить такі лексичні репрезентанти: *бізнесмени, підприємці, валюта, акції*. Компоненти ЛСП «влада» репрезентовані тут метафоризованою лексикою: *Великий князь, «рада панів», шляхта, сюзерени, васали*. Цікава з цього погляду прикладкова сполука *князі-монополісти*, яка є яскравою ілюстрацією накладення цих двох ЛСП. Автор колонки, він же суб'єкт такої номінації влади, імплікує оцінку, яку, спираючись на класифікацію Н. Арутюнової [2, с. 75–76], можна визначити як нормативну, оскільки автор має на меті показати аномальність процесів, що відбуваються в суспільстві. Синтаксичні відношення тотожності між розглянутими концептами виникають і в наступному прикладі: *«Коли багато партій є формою існування бізнес-корпорацій, а влада є бізнесом, що приносить не так лаври, як гроші – спокуса, чи знаєте, є надто великою»* [<http://www.telekritika.ua>, 25. 10. 2005]. Ототожнення концептосфер відбувається тут також за допомогою вербалізації їхніх структурних компонентів (*партії – бізнес-корпорації*), які так само уподібнюються. У цьому контексті, як і в попередньому, автор стає носієм нормативної оцінки.

Також слід розглянути фрагмент, у якому відбувається ототожнення БІЗНЕСУ з концептом ВИБОРИ: *«...Залишившись без великого бізнесу, мультимільйонер [Тігіпка] вирішив повернутися у політику. Очевидно, пришестьям добродія Тігіпка на політичний ринок ми повинні завдячувати шведам, покупцям Тігіпківської імперії. Згідно з умовами куплі-продажу банків, Сергій Леонідович тривалий час не має права засновувати нові фінансові установи. Отак бідний... чи коректніше буде сказати – сердечний*

*Тігіпка в період кризи залишився з великою сумою грошей на руках, але без права бавитися в улюблені ігри. Мабуть, саме тому наш герой звернув увагу на **президентські перегони – ще один бізнес, добре йому знайомий***» [http://tsn.ua, 19. 01. 2010]. Незважаючи на те що автор колонки веде мову від себе, суб'єктом номінації виборів президента як виду бізнесу є не автор, а особа, про яку йдеться. У цій колонці подано образ Тігіпка як бізнесмена, *мультимільйонера*, тому й номінація відбувається з точки зору бізнесмена, який усе бачить крізь призму бізнесових відносин. У політичному дискурсі спортивна та ігрова метафори – одні з найпопулярніших. У наведеному фрагменті автор використовує метафоричну сполуку *президентські перегони*, яка стає вторинною одиницею в номінативному полі концепту ВИБОРИ. Ця усталена метафора, як бачимо, ще не втратила свого образного потенціалу. Автор використовує її з метою сатиричного змалювання образу політика-бізнесмена. Тому аналізована номінатема є оцінною. Паралельно з перемиканням суб'єктів номінації відбувається й зміна суб'єктів оцінки. За типологією Н. Арутюнової, оцінка з точки зору Тігіпка є утилітарною, з боку ж автора вона стає нормативною, оскільки він, як уже було сказано, використовує цю номінатему з прагматичною метою. Тенденція порівнювати явища політики з бізнесом закріплюється такими рядками: *«Нині ж не так важливо, яку посаду займе Тігіпка, показово – інше. **Політичний ринок можна розглядати як хороший бізнес-проект – із значно більшою рентабельністю, ніж будь-який банківський бізнес.** Якщо наприкінці весни відбудуться одночасно з місцевими і парламентські вибори, то Сергій Леонідович матиме можливість як мінімум повернути всі свої інвестиції, а потім – ще й заробити... чесною і невтомною законотворчою діяльністю»* [http://tsn.ua, 19. 01. 2010]. У виділеному реченні привертає увагу словосполучення *політичний ринок*, яке саме по собі демонструє накладення концептосфер БІЗНЕС і ПОЛІТИКА. Також цьому слугує вторинна номінація (її суб'єктом тут є автор), що виражає нормативну оцінку. Хоча виділений вислів характеризується гіпотетичною модальністю, засобом вираження якої є головний член виділеного речення *можна розглядати*, ототожнення політики з бізнесом беззаперечно підтверджене фінальною фразою, в якій вербалізований нормативний фрейм з оцінними елементами *заробитичесною і невтомноюпрацею* з підміною слоту «спосіб заробляння» – *заробити законотворчою діяльністю*, що є деконструкцією цього фрейму. Крапки перед епітетами *чесною і невтомною* слугують теж вираженню авторського сарказму щодо діяльності С. Тігіпка.

В українському публіцистичному дискурсі активно функціонує концепт ЄВРОПА, особливо часто в контексті європейської інтеграції / європейської стратегії України [9]. Євроінтеграція в українській мовній картині світу є невід'ємним складником концептосфери ПОЛІТИКА. В окремих контекстах репрезентант концептосфери БІЗНЕС стає вторинною

номінатомою політичної стратегії – євроінтеграції: **«Євроінтеграція ніколи не була загальнонаціональним проектом. Це – виключно бізнес-проект, і ще довго буде ним залишатися. На жаль. Бо євроінтеграція починається не в Брюсселі, і навіть не в Києві, а в звичайному районному центрі. Інше – не більше ніж стрясання повітря»** [http://www.pravda.com.ua, 01.03.2012]. У тексті нормативна оцінка поєднується з емоційною. Авторське ставлення до ототожнення розглядуваних когнітивних структур підкреслено рядом антитез.

У попередніх прикладах відношення з семантикою тотожності виявлені в статичному аспекті, тож далі звернемо увагу на динамічний аспект: *«ВОНИ – це пацюки з політичного полігону, новоспечені «коаліціанти». У дорогих строях, зі значками народних обранців на лацканах піджаків, узуті в страусячі (чи які там іще?) черевики, щедро напарфумлені, вони мчать туди, де пахне грішми, посадами, впливовим становищем. [...] Настав момент істини. Пацючі перегони – це розплата. За недолугу пропорційну систему виборів (створену, до речі, за участі Юлії Тимошенко), яка передбачає підпорядкованість «обранця» своєму партайгеносе. За торгівлю місцями в цілком закритих списках. **За перетворення політики в бізнес...**» [http://tyzhden.ua, 09.04.2010]. У цій цитаті нанизуванням змістових компонентів, нагромадженням односпрямованих характеристик посилена експресивність вислову. Із тією ж метою цей ампліфікаційний ряд парцелюється. Автор називає бізнесом не політику взагалі, а політику новоспечених «коаліціантів». Тому таке ототожнення можна вважати суб'єктивно авторським, у якому поєднані емоційність та оцінність. Нормативна оцінка поєднана з утилітарною.*

У наступному контексті семантика тотожності між концептосферами БІЗНЕС і ВЛАДА виявлена також у динамічному аспекті: *«Ми – специфічна спільнота, де кожен сам за себе. Звідси – й внутрішня самотність, що поки не суперечить зовнішній єдності. Тому, радше за все, протистояння завершиться дрібними поступками, що задовольняють одних, більш спритних, та обурять інших, більш затятих. Отже, **конфлікт між бізнесом та владою непомітно перетвориться на підприємницьку міжусобицю**. А якщо режимові не забракне клепки, вона нацькує на нас бюджетників: мовляв, через цих клятих перекупників та посередників вас позбавляють гарантованої зарплатні та гідної пенсії. Годі й говорити, що без належної підтримки суспільства наш чесний спротив перетвориться на малопривабливий "бунт бариг"»* [http://tsn.ua, 25.11.2011]. Це слова бізнесмена, які наводить публіцист. У виділеному реченні два різні суб'єкти дії – *бізнес і влада* – ототожнюються через співвідношення родових понять *конфлікт*, що має значення «зіткнення протилежних інтересів, думок, поглядів» [3, с. 570], і *міжусобиця*, що означає «незлагоду, внутрішній розбрат» [3, с. 671]. Увесь вислів створює ефект тотожності суб'єктів дії, тому маємо справу з пропозитивною номінацією, тобто подієвою, за В. Гаком [4]. Суб'єкт номінації – приватний підприємець,

безпосередній учасник конфлікту, про якого йдеться в тексті. Ставлення номінатора до об'єкта номінації оцінне. Ця оцінка – нормативна, адже автор вводить цю цитату до своєї колонки з метою оцінити події з погляду норми. Додатково тут виділено й утилітарну оцінку, бо мова йде про те, наскільки корисною чи шкідливою видається описувана ситуація для мовця й для групи, яку він представляє. Також у контексті спостерігаємо ряд вторинних номінацій підприємців: *специфічна спільнота, де кожен сам за себе* (1); *кляті перекупники та посередники* (2); *бариги* (3), – причому суб'єкти номінації – різні особи: сам бізнесмен (1); *режим*, тобто влада (2); суспільство і влада (3). Бачимо, як залежно від суб'єкта змінюється і характер оцінки.

Яскравим прикладом відношення тотожності в динамічному аспекті між концептосферами БІЗНЕС і ПОЛІТИКА є також цитата: *«Ми незчулися, як трапилось так, що не просто бізнесмени пішли в політику, а **вже політика сама стала бізнесом**. Великим, брудним і дуже прибутковим»*. [http://www.pravda.com.ua, 23. 11. 2012]. Об'єктиватором цього зв'язку тут є дієслово *стала*. Ототожнення відбувається також за допомогою приписування політиці ознак, якими часто характеризують саме бізнесову діяльність. Ці ознаки вербалізовані в парцельованій конструкції, що додає експресивності вислову.

Отже, як бачимо, відношення тотожності в статичному аспекті між концептосферами виникає частіше, ніж у динамічному. Дослідження контекстів дає чіткішу мотивацію розглядати взаємодію між концептосферами в статичній та динамічній. У динамічному аспекті можна визначити суб'єктів дії, тобто тих, хто є винуватцем перетворення одного явища на інше. У згаданих прикладах такими суб'єктами є, приміром, *«новоспечені «коаліціанти»*. Певний висновок можна зробити і з фрагментів, у яких суб'єктів прямо не названо й автори зосереджують увагу на самому явищі та його наслідках.

Другий тип відношень між концептосферами – **відношення з семантикою сукупності**. Об'єктиватори такого зв'язку в мові – це найчастіше різні форми дієслів *злитися, зростися, відокремитися, розмежувати(ся), розділити(ся)* тощо та похідні від цих дієслів іменники. У новітньому лексикографічному джерелі в рамках опису сполучуваності слова *бізнес* із різними частинами мови зафіксовано такі словосполучення: *злиття влади з бізнесом, зрощування бізнесу та влади* [1, с. 52], що вказують на зазначене відношення. У публіцистиці трапляються й інші приклади: *«В Україні створення й функціонування подібних фондів [благодійних] (на відміну, скажімо, від Німеччини, де є сотні благодійних фондів, які реально сприяють розвиткові інтелектуального потенціалу нації) – це передусім **бізнес, причому бізнес, зрощений із політикою, з владою**»* [http://dt.ua, 30. 06. 2000]. У наступній цитаті БІЗНЕС і ВЛАДА концептуалізуються як одне ціле, автор наводить стереотип і намагається дещо уточнити його: *«Модно казати, що в нас **влада зрослася з бізнесом***.

Це правда, але не вся. А вся правда полягає в тому, що **різні частини влади («гілки», так би мовити) зрослися з різними бізнес-фазами** [http://dt.ua, 19.09.2008]. Значна частина контекстів указує на прагнення мовців порушити цю єдність, наприклад: «Помаранчева революція була для багатьох подією, після якої мало закінчитися зловживання владою, а **політика – відокремитися від бізнесу завдяки «усуненню бандитів»** [http://tyzhden.ua, 19.06.2011]; «Державу не збудувати без **розділення влади і бізнесу** (заголовок). В еволюційне **відчуження влади і бізнесу** в Україні, як і всі, не вірю» [http://www.ji.lviv.ua, 26.09.2007]; «Впевнений, що коли в **українській політиці бізнес і державна служба будуть розмежовані – а не працюватимуть, як фондова біржа, де сьогодні купив одних, завтра перепродав іншим**, – ми зможемо сподіватися на цивілізований шлях розвитку України, де правилом дурного тону є розкішне життя депутатів і президента, перекриття доріг під час ходу президентського кортежу, численні охоронці вищих посадових осіб, безкарність слуг народу після скоєних злочинів тощо» [http://tyzhden.ua, 10.02.2012]. В останній цитаті на те, що концепти мисляться як сукупність, указує об'єднувальне поняття **фондова біржа**, характеристику якої автор подає підрядною частиною речення **де сьогодні купив одних, завтра перепродав іншим**, тобто концептосферам приписується однаковий, спільний сценарій. Також уявлення про нероздільність цих концептосфер підкріплюється головними членами виділеної підрядної частини речення – однорідними присудками, перший з яких виражений дієсловом у формі майбутнього часу та дієприкметником, а другий – дієсловом у формі майбутнього часу: **будуть розмежовані – а не працюватимуть**. Тобто майбутній час цих присудків – показник того, що в теперішньому аналізовані концептосфери мисляться неподільно.

Відношення сукупності між концептосферами БІЗНЕС і ПОЛІТИКА в наступних контекстах вербалізуються за допомогою фізіологічної метафори: «**Отож влада й бізнес у нас – сіамські близнюки, які, здається, вже просто не годні існувати нарізно, поокремо**» [http://ukrgazeta.plus.org.ua, 18–31.01.2008]; «Українські реформи мають цікаву специфіку. Навіть якщо початково влада має благі наміри, то поступово в них влітаються бізнес-інтереси можновладців, а **бізнес і влада в Україні це навіть не сіамські близнюки, а одне ціле, які врешті виходять на перше місце**» [http://www.pravda.com.ua, 23.01.2013]; «За великим рахунком, подібні спроби [скасування недоторканності] почасти могли трактуватися й як розправа над політичними та бізнес-конкурентами в країні, де **політика і бізнес є сіамськими близнюками, а на опозицію ніхто не зважає**» [http://www.pravda.com.ua, 11.03.2013].

Третій тип – **відношення з семантикою зв'язку**. На цей зв'язок автори публіцистичних текстів можуть указувати прямо, приміром, як у цитаті: «У сучасному світі **бізнес і державна влада тісно пов'язані між**

собою» [<http://gazeta.dt.ua>, 24. 10. 2008]; «*Те, що ми в країні спостерігаємо в середовищі політики та великого бізнесу (монолітно пов'язаних між собою), нашою думкою, що встановлені в них правила гри сприяють своєрідній селекції, коли індивідів, обтяжених звичними людськими почуттями, вичавлюють за межі кола обраних, а залишаються самі лише... Хто? Правильно*» [<http://tyzhden.ua>, 24.03.2011]. Виразник такого зв'язку – слово *тандем*, що вживається для позначення «двох осіб або двох організацій тощо, які об'єднані одночасно спільною справою, які діють спільно» [3, с. 1430]: «*Набравшись досвіду під час спілкування із представниками й державних, і бізнесових структур, українці вже усвідомили, що тандем "влада – бізнес" – не для них, і що влада має спиратися в першу чергу на мораль*» [<http://www.pravda.com.ua>, 01.05.2012]. Також відношення можуть передаватися за допомогою метафоричних конструкцій. Найпоширенішою є метафора шлюбу: «*Оскільки політика і бізнес у нашій країні протиприродно пов'язані громадянським шлюбом, то заможні (не багаті, а саме заможні) голосують за «своїх»*» [<http://dt.ua>, 14. 09. 2012]; «*Скандал – шлюб влади і бізнесу (заголовок)*» [<http://h.ua>, 02. 09. 2007].

Отже, взаємовплив між концептосферами БІЗНЕС і ПОЛІТИКА виявлений із різною мірою: від повного ототожнення до простого зв'язку. Треба зазначити, що, взаємодіючи, концептосфери збагачується новими смислами. Цей взаємозв'язок слугує формуванню нових когнітивних комплексів у структурі концептосфер, нарощенню конотативних та асоціативних шарів.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Взаємодія між концептосферами на вербальному рівні відбувається за рахунок таких засобів: вторинна номінація, коли ім'я однієї концептосфери використовується для номінування інших явищ; приписування концептосферам спільного сценарію; накладання в одному контексті мовних репрезентантів різних концептосфер; метафора (причому в прикладах із відношенням тотожності між лексичними репрезентантами концептосфер установлюється предикативний зв'язок, в основі якого ототожнення, а контекстах із відношеннями сукупності і зв'язку головною є образна реалізація цього зв'язку).

Список використаної літератури

1. Актуальні ресурси сучасної української номінації : ідеографічний словник нової лексики / Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк, Н. Ф. Клименко та ін. ; відп. ред. Є. А. Карпіловська. – К. : ТОВ «КММ», 2013. – 416 с.
2. Арутюнова Н. Д. Типы языковых значений: Оценка. Событие. Факт / Н. Д. Арутюнова. – М. : Наука, 1988. – 341 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К., Ірпінь : ВТФ «Перун», 2007. – 1728 с.
4. Гак В. Г. К типологии лингвистических номинаций / В. Г. Гак // Языковая номинация: общие вопросы / под ред. Б. А. Серебренникова, А. А. Уфимцевой. – М. : Наука, 1977. – С. 230–293.

5. Кожушко І. Про специфіку вживання терміна «концептосфера» в сучасній когнітивній лінгвістиці / І. Кожушко // Лінгвістичні студії : зб. наук. пр. / Донецький нац. ун-т; наук. ред. А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2011. – Вип. 22. – С. 285–289.

6. Космеда Т. А. Лінгвоконцептологія: мікроконцептосфера СВЯТКИ в україномовному просторі : моногр. / Т. А. Космеда, Н. В. Плотнікова. – Львів : ПАІС, 2010. – 408 с.

7. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / Олена Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.

8. Трифонов Р. А. Метамова і межі когнітивних структур: суб'єктивно-прагматичні аспекти (на прикладі концептосфер ПОЛІТИКА та ФУТБОЛ) / Р. А. Трифонов // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1048. – Сер.: Філологія. – Вип. 67. – С. 63–68.

9. Яворська Г. Непевний об'єкт бажання: Європа в українському політичному дискурсі : моногр. / Галина Яворська, Олександр Богомолов. – К.: Вид. дім Д. Бурого, 2010. – 132 с.

10. Evans V. Cognitive Linguistics : An Introduction / V. Evans, M. Green. – Edinburgh : Edinburgh Univ. Press, 2006. – 830 p.

Любавская Юлия. Особенности взаимодействия концептосфер БИЗНЕС и ПОЛИТИКА в публицистическом дискурсе: когнитивный и прагматический аспекты. В статье рассматривается вопрос взаимодействия концептосфер БИЗНЕС и ПОЛИТИКА в современном украинском публицистическом дискурсе. В результате исследования функционирования в публицистических текстах единиц, представляющих эти концептосферы, установлено три типа семантических отношений между этими когнитивными структурами: тождества, совокупности и связи. Отношения тождества могут проявляться в статическом и динамическом аспектах. Выявлены закономерности, касающиеся того, что в контекстах с отношением тождества между лексическими репрезентантами концептосфер устанавливается предикативная связь, в основе которой лежит отождествление, а в контекстах с семантикой совокупности и связи главной является образная реализация отношений. Также прослежена прагматическая составляющая взаимодействия этих концептосфер, выделены типы частичных оценок, сопутствующих этому процессу. Высказывания, в которых вербализируются взаимосвязи между данными концептосферами, интерпретируются как объективаторы общественных реалий и представлений, раскрывающие содержание концептосфер БИЗНЕС и ПОЛИТИКА в современной украинской языковой картине мира.

Ключевые слова: концептосфера, оценка, субъект оценки, типы частичных оценок, коннотация, язык публицистики.

Lubavska Yuliya. Features of Interaction of Concept Spheres BUSINESS and POLITICS in the Journalistic Discourse: Cognitive and Pragmatic Aspects. The article is devoted to the issue of the interaction of the concepts BUSINESS and POLITICS in modern Ukrainian journalistic discourse. As a result of studying in journalistic texts the function of units representing these concepts, were established three types of semantic relations between these cognitive structures: identity, aggregate and connection. It was traced the relationship of identity may occur in static and dynamic aspects. There are regularities related to the fact that in the context with the relation of identity between lexical representatives of the concepts predicative relationship is established, based on the identification, and in the context with the semantics of aggregate and connection the main is figurative implementation of relations. Also the pragmatic component of the interaction of these concepts is traced, types of partial evaluations related to this process are defined. Statements that verbalize the relationship between these concepts are interpreted as objectivators of social realities and ideas that reveal the content of concepts BUSINESS and POLITICS in modern Ukrainian linguistic worldview.

Key words: concept sphere, evaluation, the subject of evaluation, types of partial evaluation, connotation, journalistic language.

Стаття надійшла до редколегії 16.01.2015